

Català

Castellà

Newsletter nº6
Juliol 2018

Pressiona a les fotografies per anar a cada article

Andorra

El repte de regular la innovació tecnològica

Private Law

Qui hereta els meus béns si no faig testament?

Wealth management

Quines garanties de pagament poden pactar-se en un contracte d'arrendament?

Corporate

La impugnació dels comptes socials

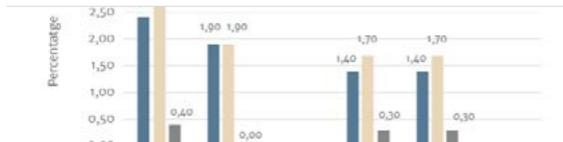
Tax

Què fer en cas d'impagaments?

Advisory

Com actuar per a que la meva empresa segueixi generant valor?

Indicadors econòmics

La realitat andorrana pot permetre desenvolupar iniciatives interessants que poden incentivar la instal·lació al Principat tant de les Fintech com d'altres empreses tecnològiques perquè puguin desenvolupar els seus serveis

El repte de regular la innovació tecnològica

Meritxell Alarcón

Advocada

Virtus Advocats

Vivim en un món accelerat a causa d'una revolució tecnològica. Els pagaments a través del mòbil, el Big Data, internet of things, les criptomonedes i el blockchain són només alguns exemples d'innovacions presents en la nostra vida quotidiana. La tecnologia ens envolta i està present en cada moment del nostre dia a dia. La relació dels usuaris amb els productes i els serveis tecnològics evolucionen sense límits i les innovacions plantegen uns reptes jurídics importants als quals hem de fer front.

Com és habitual, l'ordenament jurídic va per darrere d'aquestes realitats cada cop més presents a les nostres vides, i el repte que es planteja és regular aquells aspectes que encara s'estan desenvolupant.

Un dels principals desafiaments de futur del Principat d'Andorra és la in-

novació tecnològica. Precisament, per ajudar a desenvolupar aquestes noves empreses tecnològiques, han nascut diferents programes i associacions al país.

Programa NIU

El Programa NIU d'Andorra Telecom, creat conjuntament amb diversos col·laboradors, tant en l'àmbit institucional, com de l'ensenyament i privats, té l'objectiu precís d'ajudar al desenvolupament de noves empreses tecnològiques, centrades en els àmbits de la seguretat digital, robòtica, experiència comercial, jocs, e-health & wellness, oci i esports, software defined i llenguatge. El programa les dota de finançament, recursos òptims i de seguiment per assegurar-ne l'èxit. El programa NIU es compon de les fases d'inscripció, selecció i adjudicació, aterratge, incubació i acceleració i és un

via més que s'ofereix al Principat per tal de llançar amb èxit una start-up.

ACTinn és una altra associació sense ànim de lucre, que neix de la col·laboració d'empreses i entitats, impulsada per la iniciativa ACTUA. L'objectiu principal és, entre d'altres, identificar, promocionar i potenciar les iniciatives innovadores d'alt valor afegit i contribuir a la modernització dels sectors tradicionals.

A més, amb vocació d'afrontar els nous reptes de la tecnologia Blockchain neix ANDblockchain. La Confederació Empresarial Andorrana (CEA), entitat representativa de l'associacionisme empresarial andorrà, ha creat una nova comissió específica anomenada AN-Dblockchain dedicada a aquesta nova tecnologia que introduceix una realitat disruptiva que ha d'obrir un nou paradigma a nivell global.

En aquest context, un dels sectors destacats que està prioritant la innovació tecnològica és el sector financer: s'ha creat una comissió específica d'innovació tecnològica amb l'objectiu que Andorra sigui un laboratori per a empreses de tecnologia finançera, les anomenades Fintech (de l'anglès Financial Technology). Les empreses Fintech apliquen la tecnologia per millorar les activitats i serveis financers i les seves principals funcions es focalitzen en quatre grans àrees de negocis: pagaments i transaccions, gestions de finances personals, plataformes de consultoria i comercialització, i els nous plantejaments de finançament i concessió de crèdits. Les Fintech són generalment start-up expertes en noves tecnologies que volen captar part del mercat dominat per grans empreses, que sovint són lentes i poc innovadores en l'adopció de noves tecnologies.

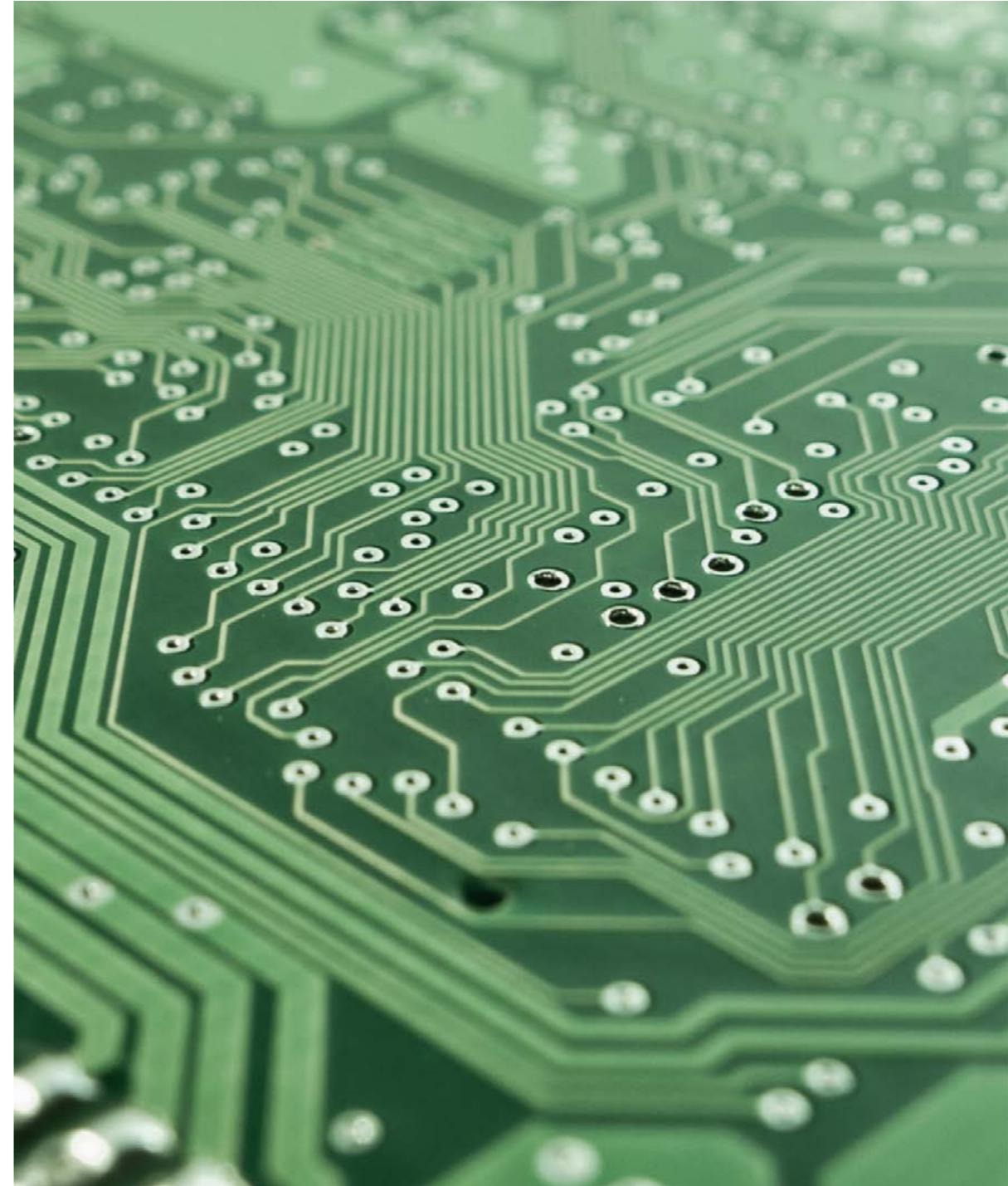
La realitat andorrana pot permetre desenvolupar iniciatives interessants que poden incentivar la instal·lació al Principat tant de les Fintech com d'altres empreses tecnològiques perquè puguin desenvolupar els seus serveis.

Ara estem tot just a un estadi incipient: comença una etapa interessant marcada per aquestes evolucions tecnològiques. La nova realitat, condicionada per l'ús de les noves tecnologies i a la qual ens estem adaptant, ha d'anar associada, de manera indissoluble, a un marc normatiu que la reguli d'una manera consistent i que aporti seguretat jurídica: l'ordenament jurídic ha d'introduir normativa nova i s'ha d'adaptar, necessàriament, a aquesta nova realitat.

«S'ha creat una comissió específica d'innovació tecnològica amb l'objectiu que Andorra sigui un laboratori per a empreses de tecnologia finançera, les anomenades Fintech»

L'herència sense testament es refereix a quan una persona mor sense deixar testament en el qual institueixi un o diversos hereus. És la coneguda com a "successió intestada", en la qual la Llei s'encarrega d'establir l'ordre de successió del mort i ens diu qui són els hereus

Qui hereta els meus béns si no faig testament?

Iciar Vilarrubias

Advocada

Departament de Private Law

En el cas de Catalunya, l'ordre per succeir ho marca l'article 442-1 i 442-2 del Llibre IV del Codi Civil de Catalunya de Successions, el qual estableix el següent:

1. Si el mort tenia fills o filles, seran ells els hereus.

Si aquests no poden ser hereus perquè han mort o perquè un jutge els ha declarat indignes, llavors els seus descendents seran els hereus (néts, besnéts, etc.) del mort. En aquest últim cas, l'herència es divideix per estirps i a parts iguals entre els descendents de cada estirp, tenint en compte que quedara fora de perill el dret de la vídua o vidu a l'usdefruit universal de l'herència.

2. Si el mort mor sense fills ni uns altres descendents, serà hereu el cònjuge vidu o la parella de fet viva.

En aquest cas, els pares del mort conserven el dret a legítima. Però, si al moment de la defunció estava separat del difunt judicialment o de fet o, si estava pendent una demanda de nul·litat de matrimoni, de divorci o de separació, no tindrà dret a ser hereu, tret que els cònjuges s'haguessin reconciliat.

3. Si el mort mor sense fills ni néts o descendents, i sense cònjuge o parella de fet, seran hereus els seus pares a parts iguals.

4. Si el mort mor sense fills, néts, o descendents, sense cònjuge o sense parella de fet, i sense pares, seran hereus els avis i besavis.

5. Si el mort mor sense fills, sense néts, sense esposa o parella de fet, sense pares o avis, els hereus seran els germans, nebots, oncles o pri-

mers germans: els parents col·laterals.

6. I, finalment i, mancant parents dins del quart grau, és a dir, si no hi ha cap parent dels nomenats anteriorment, heretarà la Generalitat de Catalunya.

Quin és el procediment de la declaració d'hereus en una herència sense testament?

En primer lloc, es procedirà al requeriment inicial davant del Notari amb forma d'acta notarial signada pels interessats i pel mateix Notari. És important saber que l'interessat en l'herència podrà triar el Notari de qualsevol dels següents llocs: el de l'últim lloc de domicili del mort, lloc on hagués mort o el del lloc on es trobés la majoria del patrimoni del mort.

Així mateix, s'hauran d'aportar tots els

documents acreditatius que fonamentin que la persona interessada reuneix els requisits per heretar (certificat de defunció, certificat de matrimoni, certificat de naixement, certificat d'embarcament, certificat que acrediti la inexistència de testament i documents que identifiquen a la persona interessada).

En segon lloc, hauran de comparèixer dos testimonis que NO tinguin un interès directe amb l'herència, per acreditar i donar fe de la relació que l'interessat manifesta tenir amb el mort.

I, en últim lloc, es produirà l'audiència als interessats en la qual podran exercir el seu dret d'oposició en el termini d'un mes. Una vegada transcorreguts 20 dies des de la terminació del termini per oposar-se, el Notari decidirà i decretarà si l'interessat té dret a ser instituït hereu.

En conclusió, en aquesta vida es pot dubtar de tot, excepte d'una cosa: ningú pot escapar-se de la mort. Malgrat això, atorgar testament encara no s'ha convertit en una pràctica habitual a Espanya, un dels països amb l'esperança de vida més alta del món. Però, la gent hauria de començar a preocupar-se pel seu avenir.

La raó? Salvaguardar els béns familiars.

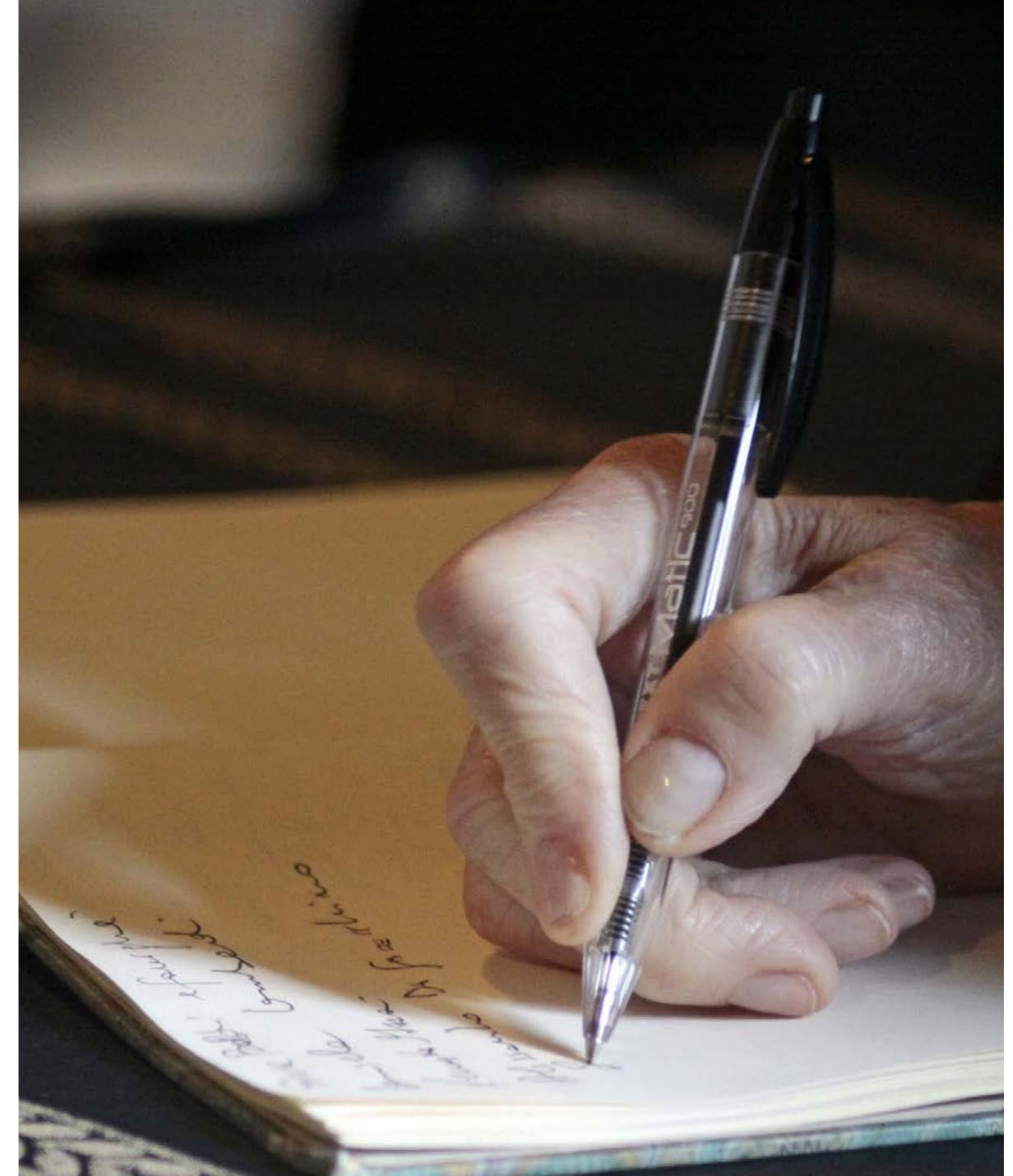
Perquè si el titular no decideix en vida com distribuir el seu patrimoni quan mori, el repartiment, com hem vist, es fa segons el que dicta la llei. I pot ser que el criteri que segueix, no coincideixi amb el que haguéssim volgut... fer testament és l'única manera per disposar realment del que es té sense que un "tercer" t'ho llevi.

Qui millor que un mateix sap qui és la persona adequada per heretar els seus estris personals i béns patrimonials? Crec que solament hi ha una resposta: NOSALTRES MATEIXOS.

«*És important saber que l'interessat en l'herència podrà triar el Notari de qualsevol dels següents llocs: el de l'últim lloc de domicili del mort, lloc on hagués mort o el del lloc on es trobés la majoria del patrimoni del mort*»

Si és legal pactar alguna altra garantia addicional que doni major tranquil·litat a l'arrendador

Quines garanties de pagament poden pactar-se en un contracte d'arrendament?

Juan Carlos Díez

Administrador de Finques
Departament de Wealth Management

La Llei d'Arrendaments Urbans de 24 de setembre de 1994 estableix, segons l'article 36, una garantia que és la fiança. Aquest article regula que per als contractes d'arrendaments d'habitatges es lliuri una mensualitat i per als arrendaments d'ús diferent del d'habitatge s'han de lliurar dos mesos.

Com aquests imports no són suficients per donar una tranquil·litat al propietari, es busquen altres options per garantir el pagament. La llei estableix que ambdues parts poden pactar qualsevol garantia addicional a la fiança en metà·lic, per al compliment per part de l'arrendatari de les seves obligacions arrendatàries.

Les principals options que se'n presentarien en el marc de garanties addicionals (art.36.5 LAU) són:

1. El dipòsit en garantia

És una quantitat de diners que lliura,

al moment de la signatura, l'arrendatari a l'arrendador en garantia del compliment de les obligacions derivades del contracte. Aquesta quantitat en dipòsit és custodiada pel propietari fins a la fi de l'arrendament, amb l'avantatge per a l'arrendatari que no li va a costar més diners que la pèrdua dels rendiments que pogués obtenir de la disposició d'aquest import. Aquesta quantitat en dipòsit s'ha d'indicar en una clàusula separada de la fiança mínima legal.

2. L'aval bancari

És un document en el qual un banc garanteix el pagament de la renda pactada en el contracte, en el cas que l'arrendatari no pagui.

Un aval bancari pot ser a primera demanda o a primer requeriment quan el banc ha de pagar al mo-

ment en què l'avalat ho sol·licita, sense necessitat de provar l'impagament.

La quantia de l'aval sol ser de 3 a 6 mensualitats, quantitat que es té pignorada en el compte de l'arrendatari. A més, l'aval bancari té associat altres despeses, l'entitat bancària cobrà una comissió d'obertura i de manteniment trimestral.

3. El segur d'impagament

És contractar un segur que cobreixi el suposat impagament de l'arrendament. Va sorgir més tard, però està creixent ràpidament. L'avantatge que té aquest segur és que a més de ser una garantia de cobrament de l'impagament de la renda, cobreix també les destrosses que s'haguessin produït i la defensa jurídica si fos el cas.

El segur és contractat pel propietari, generalment s'arriba a un pacte amb l'arrendatari perquè pagui l'import del segur a l'arrendador. El segur d'impagament té un avantatge enfront de l'aval bancari, i és que solament ha de pagar la cosina del segur al propietari, en lloc de l'aval bancari que exigeix una major quantitat de diners.

4. L'aval personal

És quan un o diversos tercers responden del compliment de les obligacions de l'arrendatari. Se sol utilitzar molt en el lloguer a estudiants, ja que els progenitors tenen en general liquiditat suficient com per assegurar el compliment de les obligacions contractuals.

El seu avantatge enfront de l'aval bancari i el segur d'impagament re-

sideix en el cost, ja que en tots dos casos suposa un increment dels mateixos. D'altra banda, és menys pràctic de cara a garantir l'abonament a l'arrendador. A més, dirigir-se contra l'avalista exigint el compliment de les obligacions contractuals presenta una sèrie de problemes inherents a la reclamació a una persona física: insolvència de l'avalista, dificultat per reclamar-li quan la seva residència és en un altre lloc del país, etc.

5. L'Avalloguer

És un règim de cobertures de la Generalitat de Catalunya que consisteix a assegurar als arrendadors d'habitatges, amb contracte formalitzat a l'empara de l'article 2 de la LAU 29/1994, d'arrendaments urbans la percepció d'una quantitat, en el cas d'instar un procediment judicial de desnonament per falta de pagament de la renda d'acord amb les condicions i requisits que estableix la normativa. La cobertura de l'Avalloguer és per a les mensualitats impagades des de l'inici de l'acció judicial amb el límit de tres mensualitats.

El requisits per a l'admissió són:

La renda mensual no ha de superar els 1500 € a la ciutat de Barcelona, per als municipis i voltants la renda a superar és inferior.

Haver dipositat la fiança en el registre de fiances dins de termini.

No haver exigit cap altra fiança, aval ni garantia addicional.

No haver exigit una fiança superior a dues mensualitats de renda.

Haver subscrit entre l'arrendador i arrendatari el document de compromís relatiu a l'Avalloguer.

Posteriorment per tramitar el cobrament, l'arrendador podrà sol·licitar sis mesos des de l'obtenció de la sentència judicial el cobrament de l'Avalloguer, acompanyant la sol·licitud amb la informació i documents que sol·licitin.

«La fiança serà destinada a compensar els possibles desperfectes de l'immoble, encara que és evident que, si l'inquilí deixa de pagar, es compensi amb ella, però com solament és una mensualitat, sol ser una garantia insuficient»

En les darreres setmanes la majoria de societats hauran aprovats els seus comptes anuals. Si no hi estem d'acord, per quins motius i de quina manera podem impugnar-los

La impugnació dels comptes socials

Manel Casal

Advocat

Departament de Corporate

L'elaboració dels comptes anuals de la societat és conseqüència d'un doble procés, la seva formulació per part de l'òrgan d'administració i l'aprovació per part de la junta general de socis amb caràcter ordinari. Aquest procés està regulat en els articles 253 i següents de la Llei de societats de capital (LSC).

Els comptes anuals que estan compats dels següents documents, que conformen una unitat i que han de mostrar la imatge fidel del patrimoni, la situació financer i els resultats de la societat.

- Balanç i compte de pèrdues i guanys
- Estat de canvis en el patrimoni net
- Estat de fluxos d'efectiu
- Memòria

En el mes següent a la seva aprovació, els administradors han de dipositar els

comptes anuals al Registre mercantil, amb certificació dels acords i de l'aplicació del resultat, i qualsevol persona en podrà obtenir informació.

L'aprovació dels comptes anuals es produeix mitjançant un acord adoptat per majoria dels socis reunits en junta general, que vincula igualment als socis absents i dissidents, si bé l'acord té com a límit el compliment de la llei, els estatuts i a l'interès de la societat.

L'acord de la junta aprovant els comptes s'ha de produir en el termini de sis mesos al tancament de l'exercici (si coincideix amb l'any natural abans del 30 de juny), si bé serà vàlid l'acord adoptat més enllà d'aquest termini, sense perjudici de les responsabilitats que s'hagin pogut cometre. Els administradors hauran formulat els comptes anuals als tres mesos de la finalització de l'exercici.

La impugnació dels comptes anuals s'haurà de tramitar mitjançant la im-

pugnació de l'acord societari que els aprova, procediment regulat en els articles 204 i següents de la LSC. De la mateixa manera seria impugnable la no aprovació dels comptes anuals.

La reforma de LSC de 2014 va eliminar com a motiu d'impugnació les infraaccions formals no essencials, alhora que desapareixia la distinció entre acords nuls i anul·lables, i per tant no serà impugnable l'aprovació dels comptes anuals que tinguin vics exclusivament formals poc rellevants, per exemple en la convocatòria o constitució de la junta de socis, insuficiència d'informació, o error en el còmput dels vots. Si els defectes de forma són rellevants per a l'adopció de l'acord, la seva impugnació requereix que el soci el denunciï abans o en el decurs de la junta.

Llevat que les irregularitats contingudes en els comptes anuals fossin contraris a l'ordre públic, en quin cas l'acció d'im-

pugnació no caduca ni prescriu, la impugnació dels comptes anuals s'ha de fer en el termini d'un any des de que el soci en té coneixement, ja sigui en la seva aprovació en junta, des de la recepció de l'acta, o en tots els casos de la seva inscripció en el Registre.

El termini de caducitat d'un any es compta de data a data, sense possibilitat d'interrupció. Si l'acord s'adopça el 30 de juny de 2018, el termini per a la seva impugnació acaba de 30 de juny de 2019.

Lògicament si la societat sotmet els seus comptes a una auditoria, es reforçen les garanties respecte la seva eficàcia, si bé no exclou l'existència de possible causes d'impugnació. Es una causa d'impugnació dels comptes anuals la no posada a disposició dels socis de l'informe d'auditoria.

Les societats estan obligades a auditats els seus comptes quan durant dos anys

consecutius es donin dues de les següents situacions:

- El total d'actius superi 2.850.000 €
- La xifra de negocis superi 5.700.000 €
- Número mitjà de treballadors en l'exercici superi els 50.

Alhora caldrà igualment sotmetre a auditoria els comptes anuals quan:

- Es rebin subvencions públiques per un import superior a 600.000 €
- Els contractes amb l'administració pública superin els 600.000 € i representi més de la meitat de la xifra negoci.
- Determinades fundacions, cooperatives, intermediaris financers i societats que emeten valors admesos a negociació o obligacions amb oferta pública.
- Per previsió en els estatuts.

Per tal de poder impugnar els comptes anuals, es requereix:

- Tenir la condició de soci en el moment de l'aprovació dels comptes.
- No haver votat a favor de la seva aprovació (ja no s'exigeix que consti en acta)
- Els soci/s han de representar almenys l'1% del capital social, llevat d'un percentatge inferior establert en els estatuts.

Els administradors poden impugnar igualment els comptes anuals, llevat de destitució per part

de la junta, i els tercers que tinguin un interès legítim (per exemple un acreedor). Poden impugnar igualment els titulars de participacions sense vot.

Si l'acord per a l'aprovació dels comptes és contrari a l'ordre públic, la impugnació és possible per parts dels socis incorporats amb posterioritat a la seva aprovació.

La impugnació s'haurà de presentar mitjançant demanda contra la societat al jutjat mercantil que sigui competent, segons el procediment ordinari, si bé amb un incident previ per tal de determinar el caràcter essencial dels efectes invocats en la impugnació.

Mentre es tramita la impugnació dels comptes anuals s'haurà de fer constar aquest extrem en l'aprovació dels comptes posteriors. Si la impugnació és estimada, d'acord amb la recent jurisprudència la mateixa no determina necessàriament un efecte dominó sobre els comptes posteriors.

Si la impugnació prospera, determinarà la cancellació de la seva inscripció al Registre, així com els acords posteriors que siguin contradictoris amb aquest.

Les irregularitats en els compres anuals poden donar lloc igualment a un delicte de falsedad (article 290 del Codi Penal), falsedad que ha de ser idònia per causar un dany als socis o a tercers, en la mesura que la imatge errònia de l'estat econòmic de la societat causi un perjudici per les decisions adoptades d'acord amb aquesta informació errònia. La pena de per aquest delicte és d'un a tres anys de presó i multa de sis a dotze mesos, a més de la indemnització pels danys i perjudicis soferts.

Treballar amb tercieres persones existeix la possibilitat que no et paguin una factura. De cara a contrarestar les conseqüències de tenir una clientela morosa, Hisenda et permet recuperar l'IVA o deduir-te de l'Impost de Societats el que hagis liquidat quan el teu client no et vagi a pagar

Què fer en cas d'impagaments?

Daniela Petruzzi

Advocada

Departament de Tax

A l'efecte d'IVA el primer que cal fer, és revisar que complim amb els requisits enumerats per la llei, que són els següents:

1. Que s'hagi instat el cobrament mitjançant reclamació judicial o mitjançant requeriment notarial.
  2. Que hagi transcorregut sis mesos des de la data en la qual et va haver de satisfer la mensualitat que ha resultat impagada.
  3. Que emeti dins dels tres mesos següents per fi del termini anterior, una factura rectificativa que anul·li la quota d'IVA repercutida de la factura impagada. Això li permetrà recuperar l'IVA repercutit a la declaració trimestral d'aquest període. La sèrie d'aquest tipus de factures ha de tenir una sèrie diferent a la sèrie de les factures ordinàries.
  4. I, finalment, que comuniqi a Hisenda aquesta modificació dins del mes següent.
- Pot ser que tot això sigui massa complicat, sobretot si són varis els mesos deguts, però gens impedeix que, a l'efecte de recuperar l'IVA, es rectifiquin diverses factures alhora. Per tant, pot reduir la paperassa si juga amb els terminis abans indicats i agrupa els tràmits per períodes de tres mesos. Un dels exemples més freqüents és quan es té un local llogat, i l'inquilí no li paga les rendes corresponents, tenim l'obligació d'ingressar l'IVA no cobrat, mentre que no es cancel·li plenament el contracte d'arrendament mitjançant el compliment de sentència judicial i desnonament del local.
- A més de la recuperació de l'IVA, es pot aplicar la deducció de la deterioració per insolvències en l'impost de societats.

És important que per poder aplicar la deducció que es compleixin els requisits de:

1. Comptabilització:

No cap deduir-te de la deterioració que no hagi estat comptabilitzat com a despesa, bé en el propi exercici o en un anterior en la mesura en què, en aquest últim cas, el criteri comptable d'imputació sigui anterior a l'establert a efectes fiscals.

2. Imputació temporal:

Amb caràcter general la deterioració és imputable al període en el qual realment ha tingut lloc la pèrdua de valor. Segons els criteris fiscals preceudeix realitzar la imputació en un període impositiu posterior al que es comptabilitza d'acord amb el criteri comptable de meritació, s'efectua un

ajust positiu al resultat comptable de l'exercici en el qual es va comptabilitzar i un ajust negatiu en l'exercici en el qual correspon la seva imputació segons el criteri fiscal.

3. Reversió de les pèrdues per deterioració:

Una vegada desapareix la causa que va motivar la dotació de la deterioració, al no estar aplicada a cap finalitat, el seu import ha de comptabilitzar-se com a ingrés en l'exercici en què desapareix el risc o depreciació, havent de computar-se aquest ingrés a la base imposable del IS sempre que la dotació de la deterioració hagués estat deduïble. L'obligació fiscal de la integració a la base imposable de la reversió de la deterioració és aplicable, encara que a efectes comptables aquesta reversió s'hagi de registrar en comptes de patrimoni net i no de

resultats o, fins i tot, quan no hagi de registrar-se la reversió de la deterioració, com pot ser el cas de determinats instruments de patrimoni qualificats en la categoria d'actius financers disponibles per a la venda.

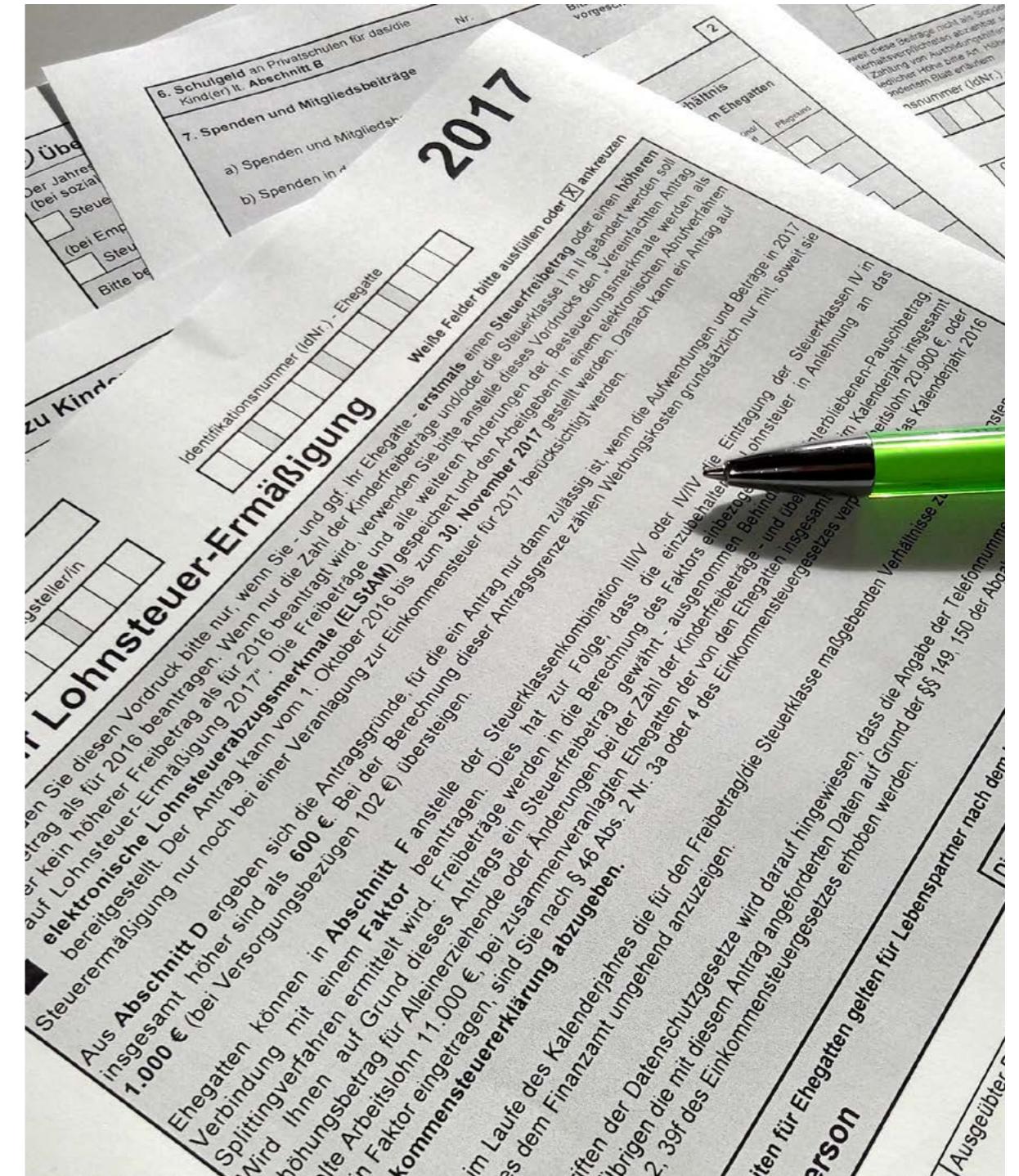
A més dels requisits generals de deducibilitat de despeses abans enumerades, perquè les pèrdues per deterioracions d'insolvències siguin deduïbles, també necessitarem:

- Que hagi transcorregut un termini de sis mesos des del venciment de l'obligació fins avui de meritació del IS. La simple mora en el cobrament d'un deute no és motiu per considerar a efectes fiscals al deutor com de dubtós cobrament, excepte si al tancament de l'exercici han passat almenys sis mesos des del venciment de l'obligació, en aquest cas, la deterioració dotada sobre l'import total del deute és deduïble.
- El deutor ha d'estar declarat en situació de concurs, tant si és una persona física com si és una persona jurídica. Aquesta declaració procedeix en cas d'insolvència del deutor comú, això és, quan no pot complir regularment amb les obligacions que li són exigibles.
- Que el deutor estigui processat pel delicte d'alçament de béns. L'alçament de béns requereix una sèrie d'actuacions del deutor encaminades a fer desaparèixer el seu patrimoni amb intenció de defraudar als seus creditors, bastant que estigui simplement processat per aquest delicte, encara que no hi hagi sentència judicial ferma, perquè la pèrdua per deterioració dotada sigui fiscalment deduïble.

d. Que les obligacions hagin estat reclamades judicialment o siguin objecte d'un litigi judicial o procediment arbitral de la solució del qual depengui el seu cobrament. La pèrdua per deterioració dotada té la consideració de deduïble en la determinació de la base imposable del contribuent, en la mesura en què abast al deute reclamat o objecte de litigi.

Si la reclamació o litigi versa sobre part del deute, encara que comptablement s'hagi dotat la deterioració per la seva totalitat, la deducibilitat fiscal solament aconsegueix a la part objecte de reclamació o litigi, sense perjudici que la resta pugui considerar-se un crèdit morós, determinant si aquesta morositat és o no major de sis mesos per permetre el seu deducibilitat.

«És important saber que l'interessat en l'herència podrà triar el Notari de qualsevol dels següents llocs: el de l'últim lloc de domicili del mort, lloc on hagués mort o el del lloc on es trobés la majoria del patrimoni del mort»

Un cop analitzades les causes que duen a una empresa a plantejar-se un procés de reestructuració empresarial, ens endinsem en els diferents mètodes

(2A PART)

Com actuar per a que la meva empresa segueixi generant valor?

Xavier Puiggrós

Economista

Departament de Advisory

En l'anterior article d'aquesta secció vàrem introduir les causes que poden portar a decidir a l'equip directiu d'una empresa començar un procés de reestructuració empresarial.

Un cop definides les causes tant internes com externes, vam aproximar al lector als diferents tipus de reestructuració existents i ens vàrem centrar en:

- **Fusions i adquisicions d'empreses:** en que una empresa és absorbida per una altra. Es produceix una transacció de compra-venta.
- **Escissions i segregacions:** on és la pròpia empresa que es desprèn d'una branca de la seva activitat per poder guanyar en eficiència i reestructurar els costos empresariais.

Fusions i adquisicions	Avantatges	Inconvenients
	<p>Rapidesa en l'aplicació de pràctiques més eficients de producció/prestació de servei.</p> <p>Mida més rellevant des d'un inici.</p> <p>Millor adaptació al mercat.</p>	<p>Risc en la integració d'un nou equip directiu.</p> <p>Dificultat per implementar els valors de l'empresa compradora/absorbent</p>
Escissions i segregacions		<p>Creixement més lent que en les fusions i adquisicions.</p> <p>Mida menys rellevant en el moment de la escissió/segregació.</p>

En ambdós casos es necessària la intervenció d'uns assessors experts en aquests tipus d'operacions per varis motius:

- **Operació complexa:** Requereix diferents enfocaments i coneixements.
- **Operació extraordinària:** Per la seva singularitat i excepcionalitat
- Els propietaris que venen el seu negoci no tenen experiència en aquest tipus de transaccions i al mateix temps no disposen del temps per involucrar-se en aquest tipus de negociacions.

Destaquem les dues àrees més rellevants de l'assessorament que van des de la consultoria estratègica fins als assesors legals i comptables:

Consultoria estratègica o de negocis:

- Actuació prèvia a la transacció.
- Definició dels criteris de cerca d'empreses objectes a ser comprades.
- Imprescindible en aquelles operacions en les que l'empresa compradora no coneix bé el sector de l'empresa adquirida.

Assessors legals i comptables:

- Garanteixen que els estats financers de la companyia objecte de compra corresponen a la realitat de l'empresa. (Realització de les "Due Diligence").
- Assessorament sobre l'estructura legal i els aspectes fiscals de l'operació.
- Intervenció en la negociació per defensar els interessos del comprador/venedor.
- Elaboració del contracte de compra-venta i altres acords relacionats.
- Preparació de tot tipus de notificacions a tercers (organismes públics, proveïdors, clients, treballadors...)
- També se'n encarreguen de les relacions amb les entitats financeres que participen en l'operació.
- Assistència en tot el procés de reestructuració empresarial.

Les reestructuracions empresarials ens ajuden a solucionar les ineficiències detectades en la nostra empresa i a poder créixer i crear valor amb una estructura més sòlida, però son processos complexes on l'assessorament d'un expert en aquest tipus d'operacions es vital.

«Les reestructuracions empresarials ens ajuden a solucionar les ineficiències detectades en la nostra empresa i poder créixer i crear valor amb una estructura més sòlida»

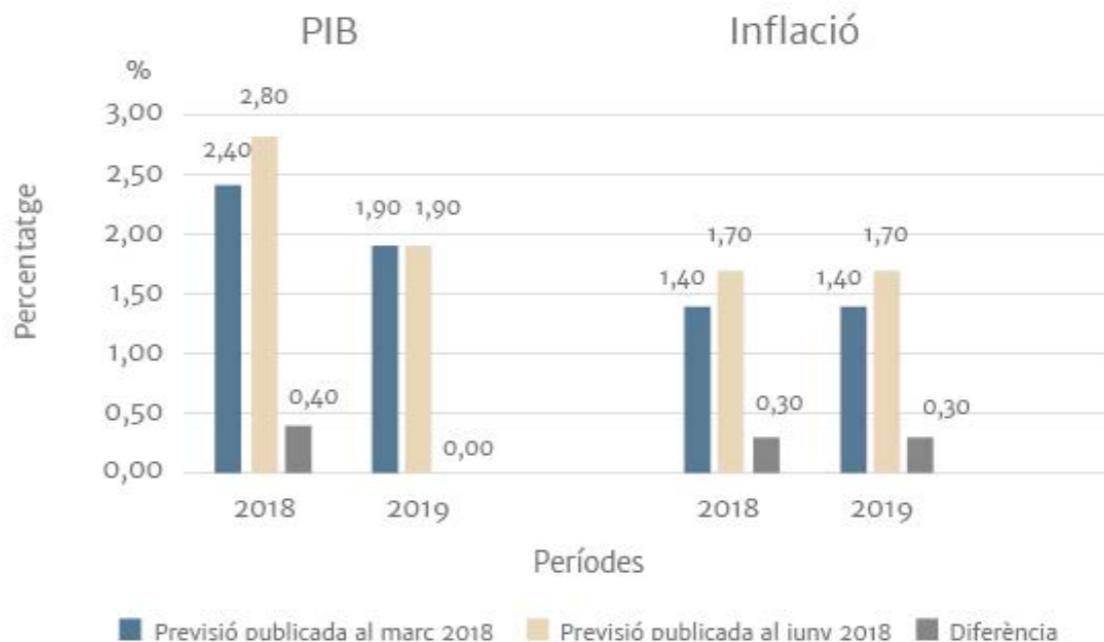

Web

Inici

INDICADORS ECONÒMICS

L'anunci de la retirada progressiva dels estímuls per a l'economia de la Zona Euro per part del BCE ja ha arribat

Xavier Puiggrós

Economista

Departament de Advisory

El BCE inicia la retirada d'estímuls i avisa que podria pujar els tipus a partir de l'estiu de 2019.

El Banc Central Europeu va anunciar durant el passat mes de juny que reduirà al setembre de 2019 les compres de deute de 30.000 a 15.000 milions d'euros i que té previst que aquestes compres s'acabin a finals de l'any 2019.

A més a més, el BCE ha donat una primera indicació sobre quan arribaria la pujada de tipus. Ha assenyalat que seguiran en els nivells actuals almenys fins a l'estiu de 2019, o el temps que consideri necessari per aconseguir els objectius d'inflació i estabilitat de preus.

L'alça de tipus d'interès, en el 0% des de març de 2016, podria arribar per tant a partir de setembre del proper any, si bé Mario Draghi ha evitat donar qualsevol pista del moment per a aquesta primera pujada.

El president del BCE ha explicat en roda de premsa que la institució considera que es donen les condicions per confiar que la inflació s'acosta a l'objectiu proper al 2%, de manera sostinguda i generalitzada a la zona euro.

Tot i així, el BCE ha reduït a la baixa la seva estimació d'alça del PIB en 2018 respecte a les seves previsions de març i ara espera el 2,1% per aquest any (en

lloc del 2,4% de fa tres mesos), l'1,9% el 2019, que roman sense canvis, i l'1,7% durant 2020. Les estimacions d'inflació s'han revisat a l'alça respecte al març, amb una previsió de l'1,7% per aquest any i 2019 (en lloc de l'1,4% de març per a tots dos anys) i també per 2020. Aquestes estimacions estimacions no inclouen l'efecte dels aranzels anunciats per EUA als productes europeus, que Draghi creu tindran un efecte limitat pel conegut fins ara.

Web

Inici

Català

Castellà

Newsletter nº6
Julio 2018

Pressiona a las fotografias para ir a cada artículo

Andorra

El reto de regular la innovación tecnológica

Private Law

¿Quién hereda mis bienes si no hago testamento?

Wealth management

¿Qué garantías de pago pueden pactarse en un contrato de arrendamiento?

Corporate

La impugnación de las cuentas sociales

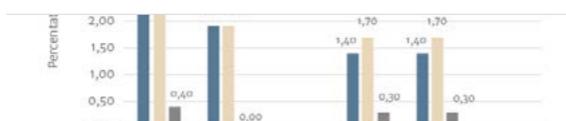
Tax

¿Qué hacer en caso de impagos?

Advisory

(2a parte) ¿Como actuar para que mi empresa siga generando valor?

Indicadores económicos

La realidad andorrana puede permitir desarrollar iniciativas interesantes que pueden incentivar la instalación en el Principado tanto de las Fintech como de otras empresas tecnológicas para que puedan desarrollar sus servicios

El reto de regular la innovación tecnológica

Meritxell Alarcón

Abogada

Virtus Advocats

Vivimos en un mundo acelerado debido a una revolución tecnológica. Los pagos a través del móvil, el Big Data, internet of things, las criptomonedas y el blockchain son sólo algunos ejemplos de innovaciones presentes en nuestra vida cotidiana. La tecnología nos rodea y está presente en cada momento de nuestro día a día. La relación de los usuarios con los productos y los servicios tecnológicos evolucionan sin límites y las innovaciones plantean unos retos jurídicos importantes a los que debemos hacer frente.

Como es habitual, el ordenamiento jurídico va por detrás de estas realidades cada vez más presentes en nuestras vidas, y el reto que se plantea es regular aquellos aspectos que todavía se están desarrollando.

Uno de los principales desafíos de futuro del Principado de Andorra es la

innovación tecnológica. Precisamente, para ayudar a desarrollar estas nuevas empresas tecnológicas, han nacido diferentes programas y asociaciones en el país.

Programa NIU

El Programa NIU de Andorra Telecom, creado juntamente con varios colaboradores, tanto en el ámbito institucional, como de la enseñanza y privados, tiene el objetivo preciso de ayudar al desarrollo de nuevas empresas tecnológicas, centradas en los ámbitos de la seguridad digital, robótica, experiencia comercial, juegos, e-health & wellness, ocio y deportes, software defined y lenguaje. El programa las dota de financiación, recursos óptimos y de seguimiento para asegurar su éxito. El programa NIU se compone de las fases de inscripción, selección y adjudicación, aterrizaje, incubación y acele-

ración y es una vía más que ofrece el Principado para lanzar con éxito una start-up.

ACTinn es otra asociación sin ánimo de lucro, que nace de la colaboración de empresas y entidades, impulsada por la iniciativa ACTUA. El objetivo principal es, entre otros, identificar, promocionar y potenciar las iniciativas innovadoras de alto valor añadido y contribuir a la modernización de los sectores tradicionales.

Además, con vocación de afrontar los nuevos retos de la tecnología Blockchain nace ANDblockchain. La Confederación Empresarial Andorrana (CEA), entidad representativa del asociacionismo empresarial andorrano, ha creado una nueva comisión específica llamada ANDblockchain dedicada a esta nueva tecnología que introduce una realidad disruptiva que debe abrir

un nuevo paradigma a nivel global.

En este contexto, uno de los sectores destacados que está priorizando la innovación tecnológica es el sector financiero: se ha creado una comisión específica de innovación tecnológica con el objetivo que Andorra sea un laboratorio para empresas de tecnología financiera, las llamadas Fintech (del inglés Financial Technology). Las empresas Fintech aplican la tecnología para mejorar las actividades y servicios financieros y sus principales funciones se focalizan en cuatro grandes áreas de negocio: pagos y transacciones, gestiones de finanzas personales, plataformas de consultoría y comercialización, y los nuevos planteamientos de financiación y concesión de créditos. Las Fintech son generalmente start-up expertas en nuevas tecnologías que quieren captar parte del mercado dominado por grandes empresas, que a

menudo son lentas y poco innovadoras en la adopción de nuevas tecnologías.

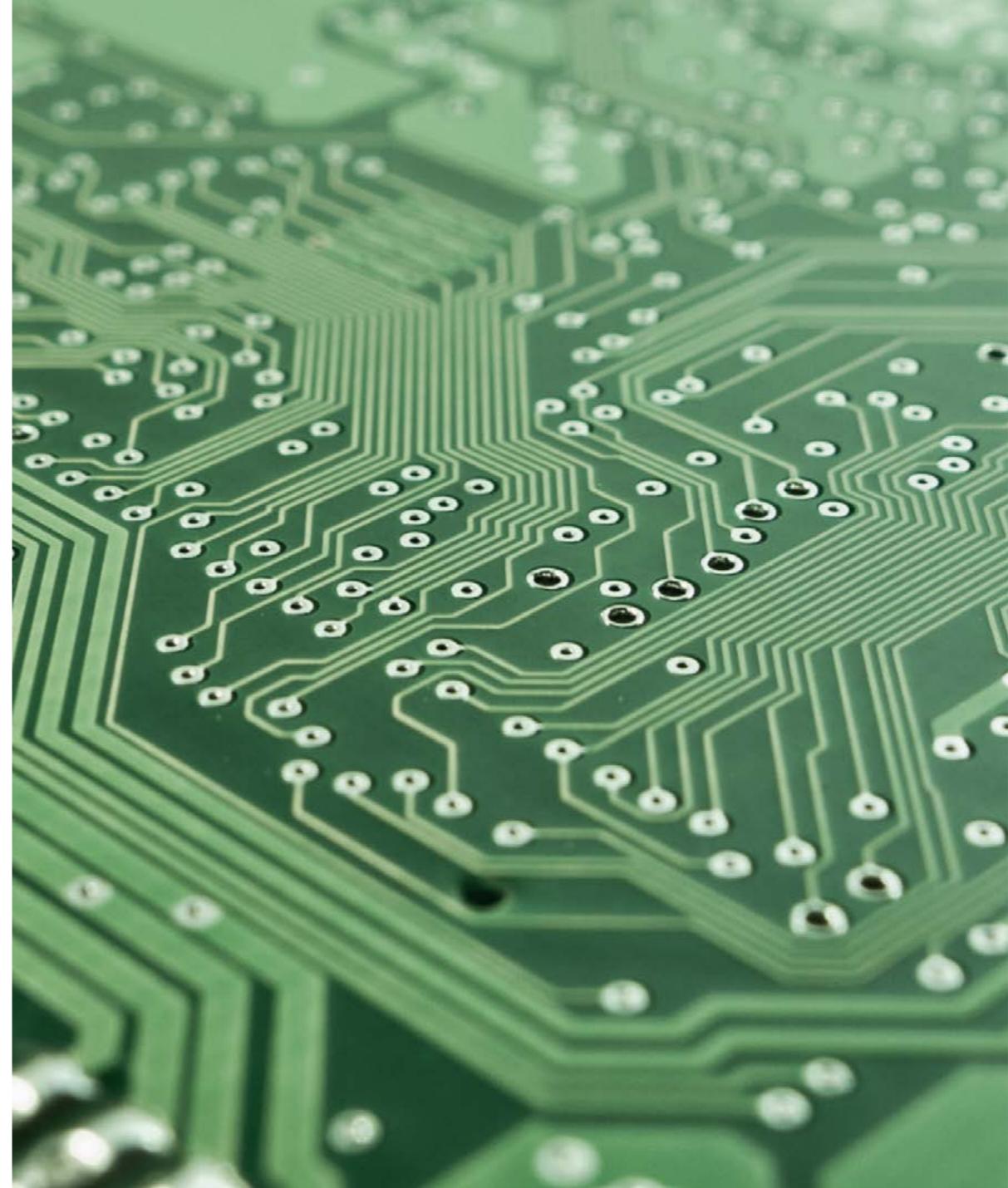
La realidad andorrana puede permitir desarrollar iniciativas interesantes que pueden incentivar la instalación en el Principado tanto de las Fintech como de otras empresas tecnológicas para que puedan desarrollar sus servicios.

Ahora estamos apenas en un estadio incipiente: comienza una etapa interesante marcada por estas evoluciones tecnológicas. La nueva realidad, condicionada por el uso de las nuevas tecnologías y a la que nos estamos adaptando, debe ir asociada, de manera indisoluble, a un marco normativo que la regule de una manera consistente y que aporte seguridad jurídica: el ordenamiento jurídico debe introducir normativa nueva y debe adaptarse, necesariamente, a esta nueva realidad.

«Se ha creado una comisión específica de innovación tecnológica con el objetivo que Andorra sea un laboratorio para empresas de tecnología financiera, las llamadas Fintech»

La herencia sin testamento se refiere a cuando una persona muere sin dejar testamento en el que instituya uno o varios herederos. Es la conocida como “sucesión intestada”, en la que la Ley se encarga de establecer el orden de sucesión del fallecido y nos dice quiénes son los herederos

¿Quién hereda mis bienes si no hago testamento?

Iciar Vilarrubias

Abogada

Departamento de Private Law

En el caso de Catalunya, el orden para suceder lo marca el artículo 442-1 y 442-2 del Libro IV del Código Civil de Catalunya de Sucesiones, el cual establece lo siguiente:

1. Si el fallecido tenía hijos o hijas, serán ellos los herederos.

Si éstos no pueden ser herederos porque han muerto o porque un juez los ha declarado indignos, entonces sus descendientes serán los herederos (nietos, bisnietos, etc.) del fallecido. En este último caso, la herencia se divide por estirpes y a partes iguales entre los descendientes de cada estirpe, teniendo en cuenta que quedará a salvo el derecho de la viuda o viudo al usufructo universal de la herencia.

2. Si el fallecido muere sin hijos ni otros descendientes, será heredero

el cónyuge viudo o la pareja de hecho viva.

En este caso, los padres del fallecido conservan el derecho a legítima. Pero, si en el momento del fallecimiento estaba separado del difunto judicialmente o de hecho o si estaba pendiente una demanda de nulidad de matrimonio, de divorcio o de separación, no tendrá derecho a ser heredero, salvo que los cónyuges se hubiesen reconciliado.

3. Si el fallecido muere sin hijos ni nietos o descendientes, y sin cónyuge o pareja de hecho, serán herederos sus padres a partes iguales.

4. Si el fallecido fallece sin hijos, nietos, o descendientes, sin cónyuge o sin pareja de hecho, y sin padres, serán herederos los abuelos y bisabuelos.

5. Si el fallecido muere sin hijos, sin nietos, sin esposa o pareja de hecho, sin padres o abuelos, los herederos serán los hermanos, sobrinos, tíos o primos hermanos: los parientes colaterales.

6. Y, por último y, a falta de parientes dentro del cuarto grado, es decir, si no hay ningún pariente de los nombrados anteriormente, heredará la Generalitat de Catalunya.

¿Cuál es el procedimiento de la declaración de herederos en una herencia sin testamento?

En primer lugar, se procederá al requerimiento inicial delante del Notario con forma de acta notarial firmada por los interesados y por el mismo Notario. Es importante saber que el interesado en la herencia podrá elegir el Notario de cualquiera de los siguientes lugares: el

del último lugar de domicilio del fallecido, lugar donde hubiera fallecido o el del lugar donde se encontrase la mayoría del patrimonio del fallecido.

Asimismo, se deberán aportar todos los documentos acreditativos que fundamenten que la persona interesada reúne los requisitos para heredar (certificado de defunción, certificado de matrimonio, certificado de nacimiento, certificado de empadronamiento, certificado que acredite la inexistencia de testamento y documentos identificativos de quién se persona interesado).

En segundo lugar, deberán comparecer dos testigos que NO tengan un interés directo con la herencia, para acreditar y dar fe de la relación que el interesado manifiesta tener con el fallecido. Y, en último lugar, se producirá la audiencia a los interesados en la que podrán ejercer su derecho de oposición en

el plazo de un mes. Una vez transcurridos 20 días desde la terminación del plazo para oponerse, el Notario decidirá y decretará si el interesado tiene derecho a ser instituido heredero. En conclusión, en esta vida, se puede dudar de todo, salvo de una cosa: nadie puede escaparse de la muerte. Pese a ello, otorgar testamento todavía no se ha convertido en una práctica habitual en España, uno de los países con la esperanza de vida más alta del mundo. Pero, la gente debería empezar a preocuparse por su porvenir.

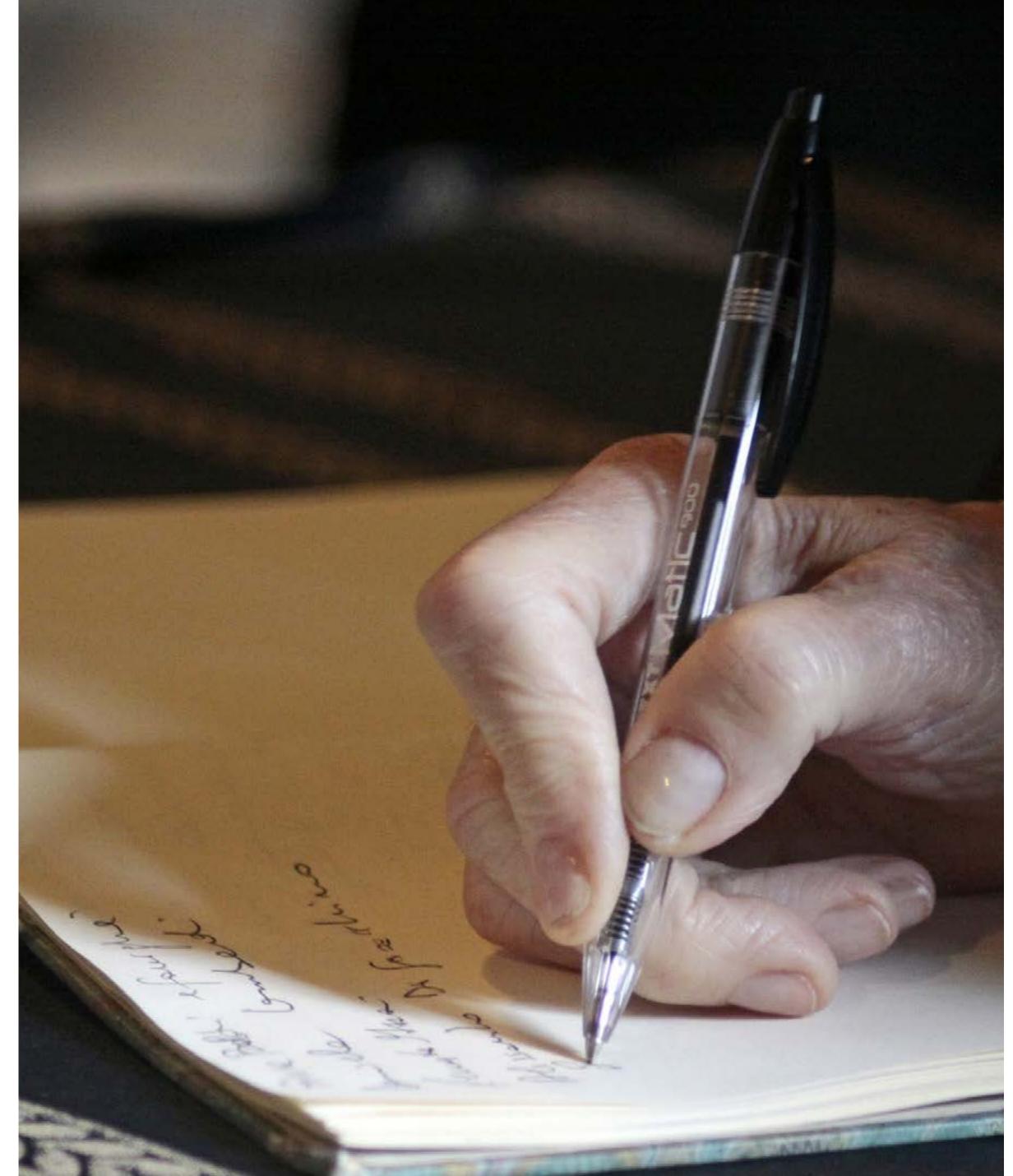
¿La razón? Salvaguardar los bienes familiares. Porque si el titular no decide en vida cómo distribuir su patrimonio cuando fallezca, el reparto, como hemos visto, se hace según lo que dicta la ley. Y puede que el criterio que sigue, no coincida con lo que hubiéramos querido...hacer testamento es la única manera para disponer realmente de lo que se tiene sin que un "tercero" te lo quite.

¿Quién mejor que uno mismo sabe qué persona es la adecuada para heredar sus enseres personales y bienes patrimoniales? Creo que solo hay una respuesta: NOSOTROS MISMOS.

«Es importante saber que el interesado en la herencia podrá elegir el Notario de cualquiera de los siguientes lugares: el del último lugar de domicilio del fallecido, lugar donde hubiera fallecido o el del lugar donde se encontrase la mayoría del patrimonio del fallecido»

Si es legal pactar alguna otra garantía adicional que de mayor tranquilidad al arrendador

¿Que garantías de pago pueden pactarse en un contrato de arrendamiento?

Juan Carlos Díez

Administrador de Fincas

Departamento de Wealth Management

La Ley de Arrendamientos Urbanos de 24 de septiembre de 1994 establece, según el artículo 36, una garantía que es la fianza. Dicho artículo regula que para los contratos de arrendamientos de viviendas se entregue una mensualidad y para los arrendamientos de uso distinto del de vivienda se deben entregar dos meses.

Como estos importes no son suficientes para dar una tranquilidad al propietario, se buscan otras opciones para garantizar el pago. La ley establece que ambas partes pueden pactar cualquier garantía adicional a la fianza en metálico, para el cumplimiento por parte del arrendatario de sus obligaciones arrendaticias.

Las principales opciones que se nos presentarían en el marco de garantías adicionales (art.36.5 LAU) son:

1. El depósito en garantía

Es una cantidad de dinero que entrega, en el momento de la firma, el arrendatario al arrendador en garantía del cumplimiento de las obligaciones derivadas del contrato. Esta cantidad en depósito es custodiada por el propietario hasta el fin del arrendamiento, con la ventaja para el arrendatario de que no le va a costar más dinero que la pérdida de los rendimientos que pudiese obtener de la disposición de ese importe. Esta cantidad en depósito se debe indicar en una cláusula separada de la fianza mínima legal.

2. El aval bancario

Es un documento en el cual un banco garantiza el pago de la renta pactada en el contrato, en el caso de que el arrendatario no pague.

Un aval bancario puede ser a primera demanda o a primer requerimien-

to cuando el banco tiene que pagar en el momento en que el avalado lo solicita, sin necesidad de probar el impago.

La cuantía del aval suele ser de 3 a 6 mensualidades, cantidad que se tiene pignorada en la cuenta del arrendatario. Además, el aval bancario tiene asociado otros gastos, la entidad bancaria cobrará una comisión de apertura y de mantenimiento trimestral.

3. El seguro de impago

Es contratar un seguro que cubra el supuesto impago del arrendamiento. Surgió más tarde, pero está creciendo rápidamente. La ventaja que tiene este seguro es que además de ser una garantía de cobro del impago de la renta, cubre también los destrozos que se hubieran producido y la defensa jurídica si fuere el caso.

El seguro es contratado por el propietario, generalmente se llega a un pacto con el arrendatario para que pague el importe del seguro al arrendador. El seguro de impago tiene una ventaja frente al aval bancario, y es que solo tiene que pagar la prima del seguro al propietario, en lugar del aval bancario que exige una mayor cantidad de dinero.

4. El aval personal

Es cuando uno o varios terceros responden del cumplimiento de las obligaciones del arrendatario. Se suele utilizar mucho en el alquiler a estudiantes, ya que los progenitores tienen en general liquidez suficiente como para asegurar el cumplimiento de las obligaciones contractuales.

Su ventaja frente al aval bancario y el seguro de impago reside en el coste, ya que en ambos casos supone un

incremento de los mismos. Por otro lado, es menos práctico de cara a garantizar el abono al arrendador. Además, dirigirse contra el avalista exigiendo el cumplimiento de las obligaciones contractuales presenta una serie de problemas inherentes a la reclamación a una persona física: insolvencia del avalista, dificultad para reclamarle cuando su residencia es en otro lugar del país, etc.

5. El “Avalloguer”

Es un régimen de coberturas de la Generalitat de Catalunya que consiste en asegurar a los arrendadores de viviendas, con contrato formalizado al amparo del artículo 2 de la LAU 29/1994, de arrendamientos urbanos la percepción de una cantidad, en el caso de instar un procedimiento judicial de desahucio por falta de pago de la renta de acuerdo con las condiciones y requisitos que establece la normativa. La cobertura del “Avalloguer” es para las mensualidades impagadas desde el inicio de la acción judicial con el límite de tres mensualidades.

Los requisitos para la admisión son:

- La renta mensual no tiene que superar los 1500 € en la ciudad de Barcelona, para los municipios y alrededores la renta a superar es inferior.
- Haber depositado la fianza en el registro de fianzas dentro de plazo.
- No haber exigido ninguna otra fianza, aval ni garantía adicional.
- No haber exigido una fianza superior a dos mensualidades de renta.

→ Haber suscrito entre el arrendador y arrendatario el documento de compromiso relativo al “Avalloguer”.

Posteriormente para tramitar el cobro, el arrendador podrá solicitar seis meses desde la obtención de la sentencia judicial el cobro del “Avalloguer”, acompañando la solicitud con la información y documentos que soliciten.

«La fianza será destinada a compensar los posibles desperfectos del inmueble, aunque es evidente que, si el inquilino deja de pagar, se compense con ella, pero como solo es una mensualidad, suele ser una garantía insuficiente»

En las últimas semanas la mayoría de sociedades habrán aprobados sus cuentas anuales. Si no estamos de acuerdo, por qué motivos y de qué manera podemos impugnarlas

La impugnación de las cuentas sociales

Manel Casal

Abogado

Departamento de Corporate

La elaboración de las cuentas anuales de la sociedad es consecuencia de un doble proceso, su formulación por parte del órgano de administración y la aprobación por parte de la junta general de socios con carácter ordinario. Este proceso está regulado en los artículos 253 y siguientes de la Ley de sociedades de capital (LSC).

Las cuentas anuales que están compuestas de los siguientes documentos, que conforman una unidad y que tienen que mostrar la imagen fiel del patrimonio, la situación financiera y los resultados de la sociedad.

- Balance y cuenta de pérdidas y ganancias
- Estado de cambios en el patrimonio neto
- Estado de flujos de efectivo
- Memoria

En el mes siguiente a su aprobación, los administradores tienen que depositar las cuentas anuales al Registro mercantil, con certificación de los acuerdos y de la aplicación del resultado, y cualquier persona podrá obtener información sobre las mismas.

La aprobación de las cuentas anuales se produce mediante un acuerdo adoptado por mayoría de los socios reunidos en junta general, que vincula igualmente a los socios ausentes y disidentes, si bien el acuerdo tiene como límite el cumplimiento de la ley, los estatutos y al interés de la sociedad.

El acuerdo de la junta aprobando las cuentas anuales se tiene que producir en el plazo de seis meses al cierre del ejercicio (si coincide con el año natural antes del 30 de junio), si bien será válido el acuerdo adoptado más allá de este plazo, sin perjuicio de las responsabilidades que se hayan podido cometer. Los administradores habrán formulado

las cuentas anuales a los tres meses de la finalización del ejercicio.

La impugnación de las cuentas anuales se tendrá que tramitar mediante la impugnación del acuerdo societario que las aprueba, procedimiento regulado en los artículos 204 y siguientes de la LSC. Del mismo modo sería impugnable la no aprobación de las cuentas anuales.

La reforma de LSC de 2014 eliminó como motivo de impugnación las infracciones formales no esenciales, a la vez que desaparecía la distinción entre acuerdos nulos y anulables, y por lo tanto no será impugnable la aprobación de las cuentas anuales que tengan vicios exclusivamente formales poco relevantes, por ejemplo en la convocatoria o constitución de la junta de socios, insuficiencia de información, o error en el cómputo de los votos. Si los defectos de forma son relevantes para la adopción del acuerdo, su impugnación requiere que el socio lo denuncie

antes o en el decurso de la junta.

Salvo que las irregularidades contenidas en las cuentas anuales fueran contrarias al orden público, en cuyo caso la acción de impugnación no caduca ni prescribe, la impugnación de las cuentas anuales se tiene que hacer en el plazo de un año desde que el socio tiene conocimiento, ya sea en su aprobación en junta, desde la recepción del acta, o en los casos de su inscripción en el Registro.

El plazo de caducidad de un año se cuenta de fecha a fecha, sin posibilidad de interrupción. Si el acuerdo se adopta el 30 de junio de 2018, el plazo para su impugnación acaba de 30 de junio de 2019.

Lógicamente si la sociedad somete sus cuentas a una auditoría, se refuerzan las garantías respecto su eficacia, si bien no excluye la existencia de posibles causas de impugnación. Es causa de impugnación la no puesta a disposición de los

socios del informe de auditoría.

Las sociedades están obligadas a auditar sus cuentas cuando durante dos años consecutivos se den dos de las siguientes situaciones:

- El total de activos supere 2.850.000 €
- La cifra de negocios supere 5.700.000 €
- Número mediano de trabajadores en el ejercicio supere los 50.

A la vez se someterán igualmente a auditoría las cuentas anuales cuándo:

- Se reciban subvenciones públicas por un importe superior a 600.000 €
- Los contratos con la administración pública superen los 600.000 € y represente más de la mitad de la cifra negocio.
- Determinadas fundaciones, cooperativas, intermediarios financieros y sociedades que emitan valores admitidos a negociación u obligaciones con oferta pública.
- Por previsión en los estatutos.

Para poder impugnar las cuentas anuales, se requiere:

- Tener la condición de socio en el momento de la aprobación de las cuentas.
- No haber votado a favor de su aprobación (ya no se exige que conste en acta)
- Los socio/s tienen que representar al menos el 1% del capital social, salvo un porcentaje inferior establecido en los estatutos.

Los administradores pueden impugnar igualmente las cuentas anuales, salvo su destitución por parte de la junta, y los terceros que tengan un interés legítimo (por ejemplo un acreedor). Pueden impugnar igualmente los titulares de participaciones sin voto.

Si el acuerdo para la aprobación de las cuentas es contrario al orden público, la impugnación es posible por partes de los socios incorporados con posterioridad a su aprobación.

La impugnación se tendrá que presentar mediante demanda contra la sociedad al juzgado mercantil que sea competente, según el procedimiento ordinario, si bien con un incidente previo para determinar el carácter esencial de los efectos invocados en la impugnación.

Mientras se tramita la impugnación de las cuentas anuales se tendrá que hacer constar este extremo en la aprobación de las cuentas posteriores. Si la impugnación es estimada, de acuerdo con la reciente jurisprudencia la misma no determina necesariamente un efecto dominó sobre las cuentas posteriores.

Si la impugnación prospera, determinará la cancelación de su inscripción en el Registro, así como los acuerdos posteriores que sean contradictorios con este.

Las irregularidades en las cuentas anuales pueden dar lugar igualmente a un delito de falsedad (artículo 290 del Código Penal), falsedad que tiene que ser idónea para causar un daño en los socios o a terceros, en la medida que la imagen errónea del estado económico de la sociedad cause un perjuicio por las decisiones adoptadas de acuerdo con esta información errónea. La pena de por este delito es de uno a tres años de prisión y multa de seis a doce meses, además de la indemnización por los daños y perjuicios sufridos.

Al trabajar con terceras personas existe la posibilidad de que no te paguen una factura. De cara a contrarrestar las consecuencias de tener una clientela morosa, Hacienda te permite recuperar el IVA o deducirte del Impuesto de Sociedades lo que hayas liquidado cuando tu cliente no te vaya a pagar

¿Qué hacer en caso de impagos?

Daniela Petruzzi

Abogada

Departamento de Tax

A efectos de IVA lo primero que hay que hacer, es revisar que cumplimos con los requisitos enumerados por la ley, que son los siguientes:

1. Que se haya instado el cobro mediante reclamación judicial o mediante requerimiento notarial.
2. Que haya transcurrido seis meses desde la fecha en la que te debió satisfacer la mensualidad que ha resultado impagada.
3. Que emita dentro de los tres meses siguientes al fin del plazo anterior, una factura rectificativa que anule la cuota de IVA repercutida de la factura impagada. Esto le permitirá recuperar el IVA repercutido en la declaración trimestral de dicho período. La serie de este tipo de facturas tiene que tener una serie distinta a la serie

de las facturas ordinarias.

4. Y, finalmente, que comunique a Hacienda dicha modificación dentro del mes siguiente.

Puede que todo esto sea demasiado complicado, sobre todo si son varios los meses adeudados, pero nada impide que, a efectos de recuperar el IVA, se rectifiquen varias facturas a la vez. Por tanto, puede reducir el papeleo si juega con los plazos antes indicados y agrupa los trámites por períodos de tres meses.

Uno de los ejemplos más frecuentes es cuando se tiene un local alquilado, y el inquilino no le paga las rentas correspondientes, tenemos la obligación de ingresar el IVA no cobrado, mientras que no se cancele plenamente el contrato de arrendamiento mediante el cumplimiento de sentencia judicial y desahucio del local.

Además de la recuperación del IVA, se puede aplicar la deducción del deterioro por insolvencias en el impuesto de sociedades.

Es importante que para poder aplicar la deducción que se cumplan los requisitos de:

1. Contabilización:

No cabe la deducibilidad del deterioro que no haya sido contabilizado como gasto, bien en el propio ejercicio o en uno anterior en la medida en que, en este último caso, el criterio contable de imputación sea anterior al establecido a efectos fiscales.

2. Imputación temporal:

Con carácter general el deterioro es imputable al período en el que real-

mente ha tenido lugar la pérdida de valor. Según los criterios fiscales procede realizar la imputación en un período impositivo posterior al que se contabiliza de acuerdo con el criterio contable de devengo, se efectúa un ajuste positivo al resultado contable del ejercicio en el que se contabilizó y un ajuste negativo en el ejercicio en el que corresponde su imputación según el criterio fiscal.

3. Reversión de las pérdidas por deterioro:

Una vez desaparece la causa que motivó la dotación del deterioro, al no estar aplicada a ninguna finalidad, su importe debe contabilizarse como ingreso en el ejercicio en que desaparece el riesgo o depreciación, debiendo computarse dicho ingreso en la base imponible del IS siempre que la dotación del deterioro hubie-

se sido gasto deducible. La obligación fiscal de la integración en la base imponible de la reversión del deterioro es aplicable, aunque a efectos contables dicha reversión se deba registrar en cuentas de patrimonio neto y no de resultados o, incluso, cuando no deba registrarse la reversión del deterioro, como puede ser el caso de determinados instrumentos de patrimonio calificados en la categoría de activos financieros disponibles para la venta.

Además de los requisitos generales de deducibilidad de gastos antes enumerados, para que las pérdidas por deterioros de insolvencias sean deducibles, también necesitaremos:

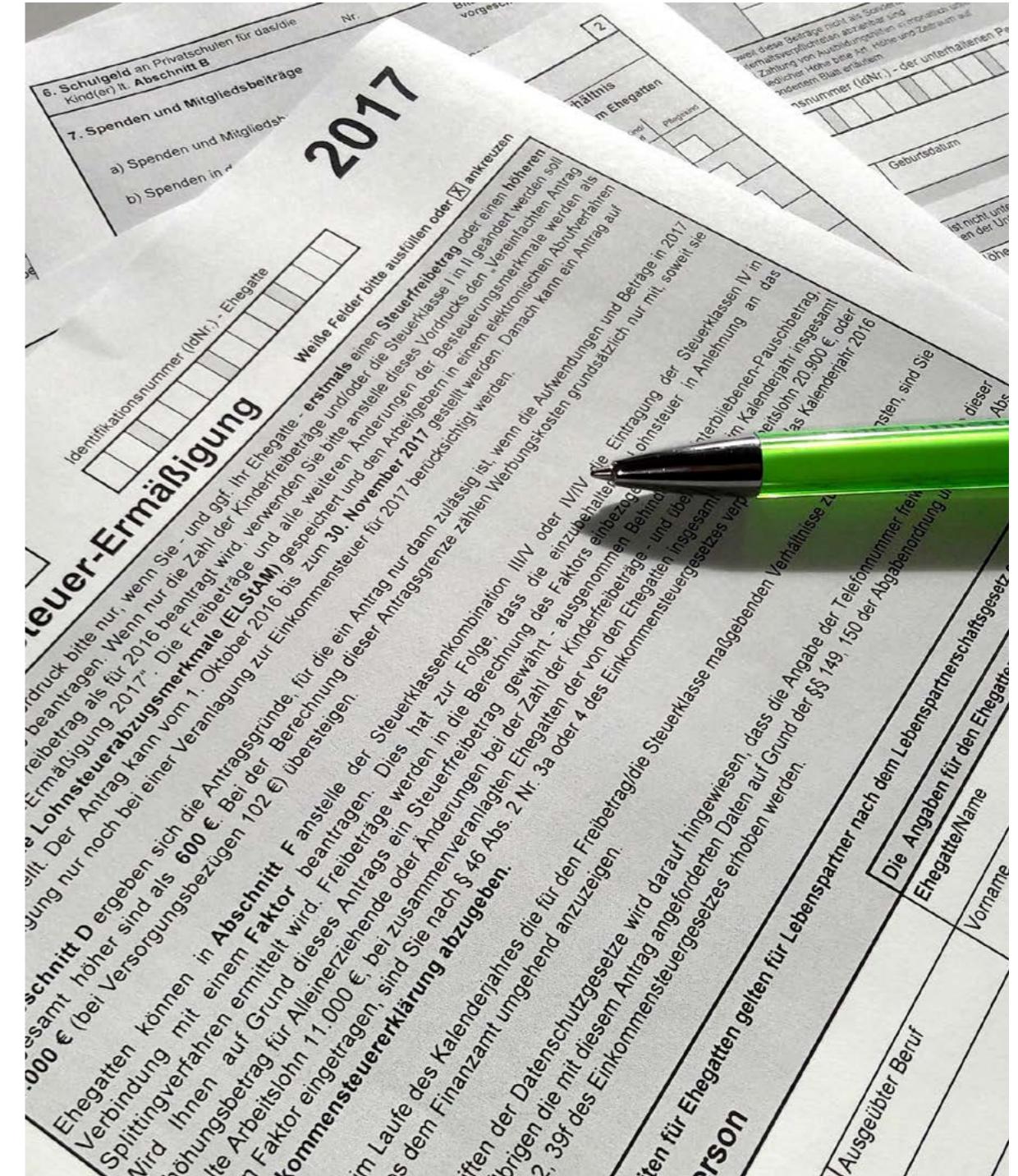
- a. Que haya transcurrido un plazo de seis meses desde el vencimiento de la obligación hasta la fecha de devengo del IS. La simple mora en el cobro de una deuda no es motivo para considerar a efectos fiscales al deudor como de dudoso cobro, excepto si al cierre del ejercicio han pasado al menos seis meses desde el vencimiento de la obligación, en cuyo caso, el deterioro dotado sobre el importe total de la deuda es deducible.
- b. El deudor debe estar declarado en situación de concurso, tanto si es una persona física como si es una persona jurídica. Esta declaración procede en caso de insolvencia del deudor común, esto es, cuando no puede cumplir regularmente con las obligaciones que le son exigibles.
- c. Que el deudor esté procesado por el delito de alzamiento de bienes. El alzamiento de bienes requiere una serie de actuaciones del deudor encaminadas a hacer desaparecer su patrimonio

con intención de defraudar a sus acreedores, bastando que esté simplemente procesado por este delito, aunque no haya sentencia judicial firme, para que la pérdida por deterioro dotada sea fiscalmente deducible.

- d. Que las obligaciones hayan sido reclamadas judicialmente o sean objeto de un litigio judicial o procedimiento arbitral de cuya solución dependa su cobro. La pérdida por deterioro dotada tiene la consideración de deducible en la determinación de la base imponible del contribuyente, en la medida en que alcance a la deuda reclamada u objeto de litigio.

Si la reclamación o litigio versa sobre parte de la deuda, aunque contablemente se haya dotado el deterioro por su totalidad, la deducibilidad fiscal solo alcanza a la parte objeto de reclamación o litigio, sin perjuicio de que el resto pueda considerarse un crédito moroso, determinando si dicha morosidad es o no mayor de seis meses para permitir su deducibilidad.

«Las reestructuraciones empresariales nos ayudan a solventar aquellas ineficiencias detectadas en nuestra empresa y a poder crecer y crear valor con una estructura más sólida»

Una vez analizadas las causas que llevan a una sociedad a plantearse el proceso de restructuración empresarial, veremos ahora los diferentes métodos

(2a parte)

¿Como actuar para que mi empresa siga generando valor?

Xavier Puiggrós

Economista

Departamento de Advisory

En el anterior artículo de esta sección introdujimos las causas que llevan al equipo directivo de una sociedad a decidir empezar un proceso de reestructuración empresarial.

Una vez definidas las causas internas como externas, aproximamos al lector a los diferentes tipos de reestructuración existentes y nos centramos en:

- **Fusiones y adquisiciones de empresas:** Dónde una empresa es absorbida por otra. Se produce una transacción de compraventa.
- **Escisiones y segregaciones:** donde es la propia empresa que se desprende de una rama de su actividad para poder aventajar a la competencia en eficiencia y reestructurar los costes empresariales.

Fusiones y adquisiciones	Ventajas	Inconvenientes
	<p>Rapidez en la aplicación de prácticas más eficientes en la producción/prestación del servicio.</p> <p>Tamaño más relevante desde un inicio.</p> <p>Mejor adaptación al mercado</p>	<p>Riesgo en la integración de un equipo directivo nuevo.</p> <p>Dificultad para implementar los valores de la empresa compradora/absorbente.</p>
Escisiones y segregaciones	Ventajas	Inconvenientes
	<p>Menor inversión inicial.</p> <p>Posibilidad de realizar inversiones alternativas.</p> <p>Gestión del riesgo de forma más individualizada y eficiente en función de cada rama de actividad de la sociedad.</p> <p>Mayor implicación del equipo directivo.</p>	<p>Crecimiento más lento que en las fusiones y adquisiciones.</p> <p>Tamaño menos relevante en el momento de la escisión/segregación.</p>

En ambos casos se necesaria la intervención de unos asesores expertos en este tipo de operaciones por varios motivos:

- **Operación compleja:** Requiere diferentes enfoques y conocimientos.
- **Operación extraordinaria:** Por su singularidad y excepcionalidad.
- Los propietarios que venden su negocio no tienen experiencia en este tipo de transacciones y no disponen del tiempo para involucrarse en este tipo de negociaciones.

Destacamos las dos áreas más relevantes del asesoramiento que van desde la consultoría estratégica hasta los asesores legales y contables:

Consultoría estratégica o de negocios:

- Actuación previa a la transacción
- Definición de los criterios de busca de empresas objetos a ser compradas.
- Imprescindible en aquellas operaciones en las que la empresa compradora no conoce bien el sector de la empresa adquirida.

Asesores legales y contables:

- Garantizan que los estados financieros de la compañía objeto de compra corresponden a la realidad de la empresa. (Realización de las "Due Diligence").
- Asesoramiento sobre la estructura legal y los aspectos fiscales de la operación.
- Intervención en la negociación para defender los intereses del comprador/vendedor.
- Elaboración del contrato de compraventa y otros acuerdos relacionados.
- Preparación de todo tipo de notificaciones a terceros (organismos públicos, proveedores, clientes, trabajadores...)
- También se encargan de las relaciones con las entidades financieras que participan en la operación.
- Asistencia en todo el proceso de reestructuración empresarial.

Las reestructuraciones empresariales nos ayudan a solventar aquellas ineficiencias detectadas en nuestra empresa y a poder crecer y crear valor con una estructura más sólida, pero son procesos complejos dónde el asesoramiento de un experto en este tipo de operaciones es vital.

«Además de la recuperación del IVA, se puede aplicar la deducción del deterioro por insolvencias en el impuesto de sociedades»

INDICADORES ECONÓMICOS

El anuncio de la retirada progresiva de los estímulos para la economía de la Zona Euro por parte del BCE ya ha llegado

Xavier Puiggrós

Economista

Departamento de Advisory

El BCE inicia la retirada de estímulos y avisa de que podría subir tipos a partir del verano de 2019.

El Banco Central Europeo ha anunciado durante el pasado mes de junio que reducirá en septiembre de 2019 las compras de deuda de 30.000 a 15.000 millones de euros y que tiene previsto que dichas compras se acabarán a finales del año 2019.

El BCE ha dado además una primera indicación sobre cuándo llegaría la subida de tipos. Ha señalado que seguirán en los niveles actuales al menos hasta el verano de 2019, o el tiempo que considere necesario para alcanzar los obje-

tivos de inflación y estabilidad de precios. El alza de tipos de interés, en el 0% desde marzo de 2016, podría llegar por tanto a partir de septiembre del próximo año, si bien Mario Draghi ha evitado dar cualquier pista del momento para esa primera subida.

El presidente del BCE ha explicado en rueda de prensa que la institución considera que se dan las condiciones para confiar en que la inflación se acerque al objetivo cercano al 2%, de manera sostenida y generalizada en la zona euro.

Aun así, el BCE ha reducido a la baja su estimación de alza del PIB en 2018 respecto a sus previsiones de marzo y

ahora espera el 2,1% este año (frente al 2,4% de hace tres meses), el 1,9% en 2019, que permanece sin cambios, y el 1,7% en 2020. Las estimaciones de inflación se han revisado al alza respecto a marzo, con una previsión del 1,7% para este año y 2019 (frente al 1,4% de marzo para ambos años) y también para 2020. Tales estimaciones no incluyen el efecto de los aranceles anunciados por EE UU a los productos europeos, que Draghi cree tendrán un efecto limitado por lo conocido hasta ahora.

Web

Inicio